

Za direktora Uprave sam imenovan 08. decembra 2003. godine. Negdje 2004. godine prije nego što će Uprava zaživjeti u pravom kapacitetu tadašnji predsjedavajući Vijeća ministara gosp. Terzić Adnan zamolio me da „Robotu“ nešto pomognem. Obzirom da sam bio u velikim obavezama ignorisao sam taj zahtjev. Onda me je pozvao Tihic Sulejman da dođem kod njega u kancelariju. U to vrijeme je Tihic bio član Predsjedništva BiH i predsjednik SDA. Bila je 2004. godina jer UIO još nije bila preuzela sve funkcije carinske administracije. Tada sam i upoznao Tihic Sulejmana. Rekao mi je da je Selver Oruč veliki donator SDA i da je uvijek na usluzi, da mu je on lično pomogao da kupi pravno lice „Bira“ u Bihaću i da bi cijenio ako bi ja primio predstavnike „Bira“.

Ovaj sastanak se dogovorio u zgradi Regionalnog centra Sarajevo u Đoke Mazalića br. 5. ja sam primio direktora „Bira“ Hadžipašić Faruka i Sajmju, sestru vlasnika Selvera Oruča, vlasnika „Robot komerca“ i tada su mi rekli da imaju na zalihama rashladnih uređaja, odnosno fržidera, u vrijednosti od 4 miliona koje ne mogu da izvezu jer nemaju potvrdu da se radi o BiH proizvodu, i ne mogu je dobiti jer se ne radi o BiH proizvodu. Naime rashladni uređaji su samo sklapani u BiH, a najveći broj dijelova potiče iz Kine i to je razlog zašto nisu mogli dobiti potvrdu, odnosno EUR obrazac koji im po automatizmu oslobađa plaćanja carine u zemljama u kojima bi prodavali rashladne uređaje, te samim tim postaju konkurentni na tržištima tih 7 zemalja. Ja sam odmah nazvao Adnana Kulenovića u CI Bihać i tada mi je Kulenović objasnio da oni još nikada nisu izdavali takve vrste obrazaca, bio je malo uznemiren i zatražio je moju pomoć oko rješavanja ovih zahtjeva. Nakon razgovora sa njim ja sam otišao u Ministarstvo vanjske trgovine koje je potpisnik ugovora o slobodnoj trgovini sa 7 zemalja u koje je Bira htjela da izvozi i tu sam razgovarao sa prof.dr Mirsadom Kikanovićem kojeg znam od 1995. godine. Prof. Kikanović je otišao na lice mjesta u vornicu Bira gdje je proveo otprilike 5 dana kako bi se upoznao sa svom dokumentacijom i stanjem rashladnih uređaja, te utvrdilo preferencijalno porijeklo istih nakon čega je po povratku meni saopštio da ovi proizvodi nikako ne mogu biti BiH porijekla iz razloga što im je motor uvezen iz Kine a on sam nosi po pravilima o referencijalnom porijeklu 90% ukupne cijene, nakon čega sam ga ja zamolio, a sve zbog molbe Tihića da to pokuša izbjeći te da se napravi lažni izvještaj na način da gradujemo u isti stavke koje se po pravilima preferencije nebi smjele ugrađivati, npr. uvećavanja troškova struje, vode, čak i rada, a sve kako bi dobili na kraju rezultat da su ovi proizvodi 51% BiH preferencijalnog porijekla i takav izvještaj je Bira dostavila CI Bihać prilikom izvoznog carinjenja. Kad je Bihać zaprimio izvoznu dokumentaciju postojala je naravno obaveza CI Bihać da provjeri ono što je Bira stavila, međutim oni to naravno nisu uradili obzirom jer smo mi unaprijed dogovorili na koji način ćemo realizovati navedeni izvoz i naredne izvoze. Vi morate biti u vidu da u tom momentu moji motivi nisu bili nečasni jer je meni Tihic predstavio stvar kao nešto što je za dobrobit države i stranke kao nešto što štiti

radna mjesta i rekao je da je Oruč veliki finansijer SDA. Ja sam tad istinski mislio da radim dobro za BiH jer u ovim radnjama nema nikakve štete za BiH u finansijskom smislu. Šteta za BiH su možda na području ugleda BiH i štete su za ovih 7 zemalja koje su uskraćene za iznos carine obzirom da je u skladu sa ugovorom ta roba se carinila sa 1% a ne u skladu sa redovnim carinskim stopama u tim zemljama. Ono što je evidentno Robot odnosno Oruč na ovakav način ostvaruje enormnu dobiti odnosno korist jer je njegov proizvod oslobođen ulaznih carinskih dadžbina u zemljama u koje izvozi. Ono što posebno daje značaja Oručevoj dobiti u tom momentu je i samo pitanje prethodne privatizacije bihačke Bire jer je on prilikom privatizacije već zatekao određeni broj uređaja koji su bili na stanju i on je praktično dobio gotove uređaje za male novce u sklopu privatizacije i za te uređaje dobio potvrdu da je BiH proizvod iako sam Oruč nije učestvovao u njihovoj proizvodnji jer su oni bili proizvedeni prije nego što su ušli u vlasničku strukturu Robota. Nakon izdavanja EUR 1 obrasca i nastavka izdavanja navedenog obrasca kod svakog izvoza, ubrzo sam saznao da je Tihić za nagradu od Robota dobio stan u Alipašinoj ulici a to mi je rekao Namik Nanić koji je imao Agenciju za nekretnine koja je radila za Robot i to riječima „Da je Klempo nešto veliko uradio za Oruča pa mu Selver sada kupio stan u Alipašinoj“, ja sam se na neki način u tom momentu osjećao prevarenim pa i bjesnim na Tihića jer je meni u cijelosti prikrilo svoje planove u kojima je sam profitirao. Ja vama iskreno mogu reći da je on meni rekao Kemo učini mi ovo dobicu stan, ja bih to njemu uradio, pa je stog aspekta ovo još gore što je uradio na ovaj način.

U tom periodu nazvao me je Adnan Terzić i rekao mi a što mi je potvrdilo da je istina da je Tihić dobio stan da sam nekorektan i da Sulji hoćeš da završiš, a meni nećeš. Automatizmom izvozi Bire su se nastavljali kroz period od nekoliko godina a na osnovu onog istog izvještaja i dogovorenih aktivnosti Bira je uredno izvozila i bila je oslobođena carinskih dadžbina za proizvod koji je bio kineskog porijekla, i tako je to trajalo sve do 2008. godine kada je Birin konkurent Gorenje u zemljama potpisnicima sporazuma počeo problematizirati BiH porijeklo Birinih proizvoda, pa je od BiH zatražena provjera EUR 1 obrasca koja je i zaprimljena u Upravi u smislu da smo dobili više takvih zahtjeva iz Makedonije, Moldavije, Srbije i Crne Gore i drugih zemalja. Kada su stigle te provjere, meni je bilo drago iz razloga jer sam bio ljut na Tihića zbog njegovog dogovora sa Selverom i gotovo sam se obradovao ovim provjerama. Međutim u vrijeme mog reizbora Tihić je stavio do znanja da bih ja trebao ponovo Robotu odnosno Biri pomoći u ovoj situaciji, a došao je u Laktaše s riječima da ide da meni obezbijedi reizbor, to je bilo 2008. godine kada je dodjeljivana nagrada za „Ličnost godine“ od strane Nezavisnih novina. Tada mi je Tihić rekao „daj Kemo završi ono Robotu, evo ja sam došao da molim Mileta da tebi produži mandat“ .Moj i njegov odnos već tada nije bio blizak kao ranije i njegove riječi praktično sam doživio i kao neku vrstu pritiska i uslovljavanja za moj ostanak na čelu Uprave. Međutim, pomogao sam ponovo u ovoj situaciji koju je tražio Tihić na

način da sam preko uposlenika Uprave isposlovaao sam da se potvrdi BiH porijeklo Robotovih proizvoda a po traženim provjerama. Predmet je vodila službenica Valentina Rosić koju sam ja unaprijedio uoči ovog posla na molbu jedne bivše sutkinje koja me je zamolila da unaprijedim kćerku njenog bivšeg kolege a o kojem je tada govorila biranim riječima odnosno hvalila ga kao dobrog čovjeka i dobrog kolegu i dobrog sudiju. Inače Valentina je dugi niz godina radila u Upravi na poslovima visoke spreme, i ja sam je postavio na višu dužnost, te je ona postupila na moje traženje i na diskretan način bez puno priče i uradila za Biru ono što je trebalo. Krajem 2010. godine, saznao sam da je Sulejman Tihic postao vlasnik novog stana u Sarajevu i to u Importane centru u Sarajevu. Interesantno da taj stan koji je dobio Tihic sam ja htio da kupim, čak sam ga i pogledao dok je bio u izgradnji, međutim rečeno mi je da je taj stan namijenjen Sulejmanu Tihicu. Sve ovo dešava se nekako u vrijeme uoči mog razrješenja sa dužnosti direktora, a razlog zašto sam ja želio stan u Importaneu je zbog moje želje da svojoj porodici obezbijedim stanovanje u ugodnijem stambenom prostoru jer sam živio u potkrovlju gdje i danas živim. U to vrijeme meni je direktno stavljano do znanja da bih ja trebao platiti taj Tihicev stan iznosom od najmanje 300.000 maraka, odnosno da bih trebao za kampanju na ime stranke uplatiti 300.000 maraka kako bi zadržao dužnost direktora Uprave, a na šta ja nisam pristao jer mislim da pozicija direktora Uprave ne vrijedi takvih para. Znam da je Ramiz Džaferović platio 150.000 maraka na isti način, a jedna od osoba koja je sa mnom razgovarala na tu temu, mislim na moje plaćanje, je Amir Zukić koji mi je rekao da ako ne vjerujem njemu Amiru Zukiću kojem se trebao dati novac, da novac mogu odnijeti Tihicu. Ja i Amir smo tada imali dobre odnose i Amir mi je to rekao u smislu njegovog saznanja informacije kojom on raspolaže kao drug u prijateljskom smislu, a ne kao osoba koja učestvuje u nekom nelegalnom poslu, što znači da mi nije on tražio pare nego prenosio ono što je čuo u pričama. Nakon ovih provjera koje su bile pozitivne i povoljne za Biru po automatizmu nastavljen je i dalje izvoz Birinih proizvoda i izdavanje EURO 1 obrazaca, i mislim da se i sada nesmetano izvoze iako nemam direktnih saznanja, nego predpostavljam da to ide po uhodanom sistemu i automatizmu koji je ustrojen od 2004. godine dok sam ja bio direktor. Ovo o čemu govorim se može provjeriti sa puno izvora. Prvi izvor je Ministarstvo vanjske trgovine i to vam može potvrditi Mirsad Kikanović, naravno ako ga zaštitite, jer je i on uradio nelegalnu stvar naravno na moj zahtjev, uz puno saznanje da je to volja i želja predsjednika stranke koja je bila vladajuća, i člana Predsjedništva BiH. Dalje možete saznati o ovome i od Adnana Terzića, koji ako htjedne, može potvrditi ovo o čemu sam vam govorio. Adnan Kulenović šef CI Bihać koji je direktno učestvovao u izvozu Birinih proizvoda kao šef carinarnice pa nadalje, imate mogućnost da izvršite uvid u dokumentaciju iz Upravi o izvozu Birinih proizvoda, te uvozu dijelova za Birine proizvode poput motora iz Kine koji predstavljaju dominantni dio svakog Birinog proizvoda. Ovi motori su uveženi na način da im je cijena višestruko umanjena kako

bi se što više istaklo bilo šta bosansko u proizvodu poput struje, vode, radne snage i sl. Dokumentaciju možete naći i u Ministarstvu vanjske trgovine, a može se i po pravilima o preferencijalnom porijeklu utvrditi kolika je stvarno struktura bosanskog porijekla proizvoda što je preduslov za izdavanje EUR 1 obrasca jer takvo vještačenje koje to utvrđuje je praktično dio redovne procedure pri izdavanju EUR 1 obrasca, pa je lako dokazati da to uopšte ne može biti BH proizvod.

Želim još dodati da sam u dva razgovora sa sestrom Selvera Oruča Sajmom saznao da Oruč i Sulejman Tihčić imaju puno širu saradnju te da njemu Tihčić završava poslove oko svih nekretnina koje gradi u smislu dozvola i tome sl. I da je Tihčić zbog toga nagrađivan od njih. Zadnji put kad sam je vidio čak mi je to i otvoreno stavila do znanja.

Negdje 2003. godine kada sam preuzeo dužnost direktora Uprave kao institucije u nastajanju već je postojala afera koja je medijski publikovana o kupovini zgrade vlasništvo Soko Mostar a koja je bila devastirana, tačnije u potpunosti spaljena. Tu zgradu kupila je u privatizaciji neka grupa lica, a od te grupe Carinska uprava Federacije od Sokola u kojem je direktor bio Dragan Čović. U tom momentu zgrada je plaćena iznosom od 600.000 maraka a kupoprodajni ugovor je bio na 900.000 maraka. Taj ugovor je htio osporiti Željmir Rebac direktor Carinske uprave Federacija, a ugovor je bio potpisan prije njegovog stupanja na dužnost od strane čini mi se Kasumović Fuada i Sikirić Slavka. Ko je potpisao ispred Sokola nije mi poznato. Nakon objedinjavanja Carinskih uprava i mog dotaska na čelo Carinikat uprave kupovina te zgrade odnosno realizacija potpisanog ugovora je postala pitanje iz moje nadležnosti, a u skladu sa ugovorom Uprava je dugovala Sokolu negdje oko 300.000 maraka moguće i nešto malo više. Ja zbog afere koja je postojala u tom momentu sam obazrivo postupao sa navedenim ugovorom i nisam isplatio taj ugovoreni dug sve dok Upravni odbor uprave na inicijativu Dragana Vrankića i Jerke Marić članova upravnog odbora nisu odlučili da uprava isplati preostatak duga. Pravobranilaštvo BiH mi je dalo i saglasnost za isplatu tog preostatka duga pa je taj dug i isplaćen. Ovo se dešavalo 2004. godine, možda čak i 2005. a mislim da je bila 2004. godina, a to je relativno lako utvrditi kroz zapisnike sjednica Upravnog odbora. U jednom momentu na inicijativu Adnana Terzić a pozvan sam na sastanak sa Draganom Čovićem tako što bi se taj sastanak održao u Mostaru. Ja sam imao nekakav odnos zahvalnosti prema Čoviću jer je Čović kao ministar finansija Federacije odnosno kao funkcionalni šef ministarstva bio prema meni korektan i kada su mi priznali neki iznos od 50-ak hiljada maraka kao pretrpljenu štetu zbog ulaganja koje sam imao u stan a u kojem sam više godina živio u poratnom periodu u vlasništvu Vlade Federacije. Taj iznos od 50.000 je u principu meni priznat kao dio cijene stana kojeg sam sagradio i u kojem potkrovlju i danas živim. Kafu smo popili u hotelu Ero ja, Terzić, Čović a dovezao mes je Edin moj vozač i nije bio sa mnom u

društvu. Tom prilikom Adnan je rekao da se malo provozam sa Čovićem njegovim džipom, U neposrednoj blizini te zgrade koju je Uprava kupila od Sokola vozali smo se ja i Čović. Terzić nije bio sa nama. Čović mi je tada pokazao jednu zgradu preko oputa od ove koju smo kupili a radilo se o hali koju je Soko koristio u prošlosti a radilo se također o objektu koji je podrazumijevao i zahtijevao veliko ulaganje ukoliko bi se stavio u funkciju za bilo kakve praktične potrebe Uprave. U kasnijoj proceduri vještak je vrijednost objekta procijenio na iznos oko 900.000 maraka a radio se o vještaku Kezman Avdi. Već tada u razgovoru u kojem sam ja Čoviću stavio do znanja da ta zrada Upravi ne treba, ali Čović je insistirao da bi to Uprava trebala kupiti i da bi to trebao biti iznos od oko 1,500.000 maraka. Načelno sam pristao na njegov zahtjev a u razgovoru sam spomenuo da bi se taj prostor mogao koristiti kao skladišni prostor za potrebe Uprave za indirektno oporezivanje, a sve ovo sam mu prenio možda nekih mjesec dana nakon prvog razgovora u vili Ivanković u okolici Mostara na putu prema Blagaju, a na tom sasatanku su pored Čovića bili Vjekoslav Bevanda, Vrankić i ja. Ono što sam im odgovorio je bilo u skladu sa objašnjenjima koje mi je dao vještak Kezman i Mato Majić šef carina Mostara koji su mi objasnili u koje svrhe bi se taj prostor mogao iskoristiti. Na tom sastanku i postigli smo dogovor da Uprava kupi tu zgradu od Sokola. Treba i pojasniti da Uprava nije zgradu kupovala od Sokola nego od nekog Čovićeovog kuma ili prijatelja koji je tu zgradu prije privatizirao pa je potom prodao Upravi, a zgrada je privatizirana u vrijeme kad je Čović bio direktor Sokola. Međutim, kada je pitanje kupovine zgrade došlo na Upravni odbor pojavio se novi iznos po kojem je trebalo kupiti ovu zgradu a ta je bila oko 2,100.000 maraka a taj je iznos premašio ukupni iznos koji je Uprava imala u budžetu za kapitalna ulaganja a taj je iznos bio 2,000.000 maraka. Upravni odbor je donio odluku da se zgrada kupi za iznos od dva miliona odnosno da se potroši cjelokupan iznos stavke za kapitalna ulaganja a Čović time nije bio zadovoljan pa je organizovao sastanak u restoranu Amerikanac u Sarajevu, a sada se taj restoran zove Felini, taj restoran je preko puta ulaza u Centralni zatvor, odnosno u neposrednoj blizini Kantonalnog suda u Sarajevu. Na tom sastanku vidjelo se da su Bevanda i Vrankić u potpuno potčinjenom položaju u odnosu na Čovića i da se gotovo pa utrkuju ko će mu se više približiti u kontaktu. Doduše Vrankić je bio suzdržan i realan i svjestan da je ponuda od 2,1 milion odbačena i da se ništa više i ne može uraditi po tom pitanju jer je kupovina limitirana budžetskim sredstvima. Čović je bio ljut dajući objašnjenje da se to njemu ne uklapa u njegovu matematiku a stavio mi je do znanja da je u tu matematiku stavio i mene, a to se i nadovezuje na prvi razgovor sa Čovićem kada smo se vozali u džipu kada mi je objasnio da sam ja njegova briga, što sam ja razumio da je njegov plan da on mene nešto nagradi ako budem saradivao. Realizacija kupoprodajnog ugovora dešavala se prije 16.03. 2009.godine a ja sam otezao sa potpisivanjem ugovora pravdajući da za taj posao nemam saglasnost Državnog pravobranitelja. Međutim oni su ubrzo pribavili saglasnost

pravobraniteljice Dragice Miletić koja se uskoro i lično uključila u realizaciju potpisivanja ugovora kada je od mene tražila da zajedno idemo u Mostar, da kod notara u Mostaru potpisujemo ugovor, uz napomenu da će nas u Mostaru čekati žena Bernardica sa kojom smo zajedno otišli kod notara u Mostaru, gdje smo ušli ja i Dragica i čini mi se neka notarka, koja je obrađivala ugovor. Prilikom potpisivanja ugovora bio je neko i ispred prodavca zgrade koji je meni djelovao uznemireno i isprepadano. Nakon potpisivanja ugovora realizovana je isplata sa računa Uprave što su radile nadležne službe Uprave. Ja imam sva ta imena vlasnika zgrada Sokola odnosno osoba koje su privatizirali Soko pa ću to u svojim detaljnijim izjavama i detaljisati i objasniti. Nakon što je Uprava postala vlasnikom i ove druge zgrade je slijedila rekonstrukcija ovih zgrada a kako bi se prostor prilagodio realnim potrebama Uprave u smislu nadogradnje i rekonstrukcije zgrada, i pretvaranja kupljenih prostora u kancelarijske, skladišne i tome sl. prostore. Želim naglasiti da sam uoči kupovine ove druge zgrade ja insistirao da kupovinom zgrade i njenom rekonstrukcijom prestane ugovorni odnos između Uprave i Vidačka, tj. Ante Vidčaka s kojim je Uprava imala ugovor o najmu carinskog terminala, a taj terminal CU Federacije je rentala od Vidačka od 1992. godine, iako je sve to bilo jako sumnjivo, jer koliko se ja mogu sjetiti Vidačak nije bio vlasnik parcele koju je iznajmijivao Upravi, jer se radilo o autobuskoj stanici koja je državno vlasništvo. Tada je Upravni odbor usvojio ovaj moj stav i odluka o kupovini zgrade je usvojena u skladu s tim aranžmanima, a ono što je izvjesno da ta odluka Upravnog odbora nije ispunjena, jer Vidačak i dalje koliko ja znam, ima terminal Upravi. Kada je pripreman projekt za rekonstrukciju zgrada za potrebe Uprave za indirektno opremanje. U realizaciji rekonstrukcije zgrade Sektor poslovnih usluga je prvo naručio projekat od jednog projektnog ureda u Mostaru a nisam siguran ko je u tom momentu bio rukovodilac: odjela da li je Džemal Nekić ili Hajrudin Lagumdžija. U projektu koji je izrađen bilo je nekoliko nelogičnosti na koje mi je ukazao vještak Avdo Kezman koji mi je rekao da bi ja mogao imati problema sa zakonom zbog nekih stvari navedenih u projektu, poput da će zgradu ostakliti tačno određeno preduzeće FEAL i tome slično, što je kršenje Zakona o javnim nabavkama i tada sam intervenisao u smislu da to ne smije biti sadržaj Javnog poziva, odnosno tendera koji je provoden. Nakon završenog predmjera radova urađen je Zakonom propisani Javni poziv učesnika u tenderu i njih 16 su dostavili svoje ponude koje su varirale od iznosa 3.9 najnižeg ponuđača pa do 5,5 miliona koja je bila najskuplja ponuda, a te ponude obuhvatale su praktično potpuno opremanje zgrade za 300 radnih mjesta. Tender je provoden zakonito i ja sam se pobrinuo da se ponudjač izabere u skladu sa zakonom. Komisija je izaberala najpovoljniju ponudu koja je bila od 3.900.000 maraka. Međutim već tada su počele neke igre i igrice oko odabira izvođača pa me je Mirsad Kebo optužio da imam namjeru da izaberem neku firmu koja je navodno vlasništvo Safe Oručevića i u tom smislu me je opanjkavao kod Tihica i kod Hajre Lagumdžije, pa su mi naglašavali da

će kadrovska komisija SDA na čijem je čelu bio Kebo mene razrješiti. Uskoro postupajući po žalbi nekog od učesnika tenderske procedure, Ured za razmatranje žalbi Vijeća ministara, ukinuo je tendersku proceduru iz nekog, po meni neopravdanog razloga, da bi komisija trebala eliminisati najvišu i najnižu ponudu te izabrati nekog od ponuđača koji se kretao između najviše i najniže ponude oko 4 miliona. Nakon ovoga ja sam razriješen sa dužnosti direktora UIO 24. februara 2011 godine, a moj nasljednik v.d. direktora Đakula je proveo tendersku proceduru u kojoj je ugovoren iznos od oko 7 miliona maraka bez namještaja, a to je na poslijetku izašlo na iznos od preko 8 miliona maraka kroz naknadno ugovorene usluge odnosno radove. U najmanju ruku je čudno da je sada ista stvar plaćena duplo većim iznosom u odnosu na tender koji je osporen.

Tokom 2007.godine, mislim da je Špirić Nikola postao državni premijer odnosno predsjednik Vijeća ministara BiH. Odmah nakon imenovanja ili ubrzo kontaktirao me je i tražio od mene neku vrstu usluge. Prethodno ja i Špirić smo imali manji poremećaj odnosa, vezano za pravno lice „Riva“ iz Tuzle koji drži terminal u Tuzli, a ime mu je Abdulah Abdagić, a taj problem ću objasniti kasnije, pa je ta prvobitna komunikacija bila otežana zbog tog problema. Špirić je tražio da se Goranu Marinković, odnosno pravnom licu „Marinković Comerc“ vrati porez u iznos od 500.000,00 maraka. Ja sam odmah dao zaduženje Nekiću Dževada, pomoćniku za poslovne usluge da mi provjeri o čemu se radi i ubrzo sam saznao da to nije stvar povrat PDV-a, nego jedan čudan slučaj koji se dešava u praksi, ali u manjim iznosima, kada se povrat poreza dešava na osnovu odluka poreskih Uprava Entiteta. Taj akt poreske uprave RS-a nije bio čitko potpisan i nije se vidijelo ko je potpisnik tog akta, i ja sam zatražio od Nekića da provjeri u Poreskoj upravi RS-e o čemu se radi. Vrlo brzo možda poslije sat vremena nazvao me je Špirić i verbalno me napao i stavi mi je do znanja da nije zadovoljan mojim ponašanjem, pa obratio mi se riječima: „Nisam to očekivao od tebe, lijepi moj direktore“. Bilo mi je jasno da nešto nije uredu, jer što bi se on brinuo o nečemu što je zakonito, a ukoliko je sve čisto, zašto bi bilo kome smetalo da se stvar provjeri. Kasnije je to vraćeno od strane Odjela za poslovne usluge tih pola miliona, a ja tu nemam nikakvih konkretnih radnji, osim što sam eventualno mogao zbog svojih prethodnih saznanja stvar istražiti pa ih dodatno problematizirati, a ja to nisam uradio, vjerovatno iz vlastite želje da ne remetim dobre odnose sa premijerom, pa i da popravim one probleme iz prošlosti. Ne mogu se sad precizno sjetiti kada se dešava ovaj povrat poreza, ali orijentaciono to je nedugo nakon njegovog dolaska (Špirićevog) na mjesto predsjednika Vijeća ministara BiH. Ovakvi povrati po nalogima entitetskih Poreskih uprava nije na nivou niti 1%, pa je i to jedan od razloga što sfera mojih interesovanja nije u velikoj mjeri bila fokusirana na to pitanje, nego sam se uglavnom oslanjao na rad pomoćnika u ovom slučaju Nekić Dževada.

Što se tiče vašeg pitanja kako je Špirić mogao znati da sam ja Dževadu Nekiću naložio da provjeri u Poreskoj upravi RS-e, Špirić je mogao dobiti informaciju i to sa dvije strane od Nekića ili od Poreske uprave RS-e, a samo pitanje da li je ta procedura povrata bila uredno, to ćete morati sami provjeriti uvidom u predmet tog povrata i u Poreskoj upravi RS-e i UIO-e BiH, pa će vam to dati odgovor na pitanje da li je Nekić tu uradio nešto pogrešno ili ne. Nekić je poslije postao državni Revizor i jedna od osoba koja je meni radila o glavi i sam Nekić je mali ne osmislio prevaran način zapošljavanja u smislu da se zapošljavaju ljudi na određeno vrijeme, pa onda nakon dvije godine zadrže u stalnom radnom odnosu. Ja ne mislim da u takvom načinu zapošljavanja ima nešto loše zbog objektivne situacije u BiH, jer vi zbog objektivnih posljedica rata, pa i entičkog čišćenja ne možete objektivno na realan način zadovoljiti nacionalnu strukturu i u FBiH i u RS-u, pri čemu mislim da je na teritoriji RS-a teško naći Bošnjake, a na teritoriji FBiH je teško naći Srbe pa i Bošnjake i Hrvate zavisno na kojoj teritoriji FBiH se govori.

Drugi interesantan slučaj za Špirića je slučaj pravnog lica „Studen Agrama“ i „Bimal“. U ovom slučaju meni se obratio vlasnik tog pravnog lica koji se zove Ilija Studen i tražio sastanak sa mnom, a radilo se o razgovoru na temu oslobađanja carine za uvoz šećera. Sastanak je održan u mojoj kancelariji u sjedištu UIO-e u Banja Luci i na njemu su osim Ilije Studena bili prisutni i njegovi saradnici. Njegov želja je bila da nerafinisan šećer bude tretiran kao sirovina za proizvodnju i da kao takav bude oslobođen od carine. Ja sam mu objasnio da to pitanje nije moje nadležnost, nego u nadležnosti Vijeća ministara BiH. Međutim, Ilija Studen je zahvalio mi se na davanju sugestije i naglasio je da je on sa svom firmom dobio informaciju kuda dalje da ide u postizanju svog cilja. Ubrzo je zaista dobila mogućnost da uvozi sirovinu bez carine u količini od 50 miliona kilograma, što dovodi do štete od 10 miliona maraka za BiH. Na godišnjem nivou ili 60 miliona za ovih šest godina. Ovaj slučaj je doveo do stvaranja monopolskog položaja na tržištu, a o svemu ovome mogao bi vam posvjedočiti Mladen Zivojević iz Ministarstva vanjske trgovine u to vrijeme i koji se posvađao sa Špirićem, a mogao bi svjedočiti i Senad Svraka koji bi možda imao interes da priča, a sa pozicije osumnjičene osobe kod tužioca Šuškić Ismeta u predmetu nelegalnog uvoza kafe Glorija na kojem sam i sam kao direktor Uprava radio, a koji je poslije uvezio šećer. Ono čime je Vijeće ministara branilo svoju odluku navodili su da je to u skladu sa Zakonom i da to tako može, ali je meni simptomatično što drugima nisu dozvolili takvu mogućnost, ne samo u oblasti šećera, nego bilo kojoj drugoj oblasti proizvodnje, pa kada nekoga tako favorizujete, dovedete ga u favorizovani položaj u odnosu na druge i uskratite prihod u Budžet. Ono što je meni indikativno na ovaj način samo je Studen uvezio toliku količinu sirovina koje daleko premašuju potrebe cijele BiH. Na ovaj način su se varali investitori i EU koja isplaćuje značajne postojane za proizvodnju šećera, što je u konačnici dovodilo i do friziranja same proizvodnje kroz ogroman uvoz maltene

gotovog proizvoda, pa do proizvodnje veće količine od potrebne. Upitno je da li je ta količina u konačnici i proizvedena. Prema mojim saznanjima Ilija Studen se dobro odužio Nikoli Špiriću u Beču gdje živi Špirićeva kćerka Jovana sa svojim vjenčanim ili nevjenčanim mužem, i ove detalje ćete morati sami provjeriti, a kao ulazne informacije što sam vam rekao su sasvim dovoljne.

Kroz uvoz šećer BiH je imala još jednu negativnu posljedicu u kroz nejasne normative za utvrđivanje gubitka šećera, tj. rastura koji se odnosi na propadanje robe, curenje, oštećenje ambalaže, kalarinje jer se radi o hidroskopnoj materiji itd. Njima je na ovakav način prihvaćeno utvrđivanje gubitka bez bilo kakvog postupka utvrđivanja stvarnog gubitka, mali ne po paušalu, a kada to pretvorite u javne prihode oni su u dodatnom gubitku od 100 do 200 hiljada maraka godišnje.

Nikola Špirić kao predsjednik Vijeća ministara BiH, potom ministar finansija i istovremeno i predsjednik Upravnog odbora imao je dosta uloge kod nezakonitog zapošljavanja ljudi u UIO-e u smislu da je od mene tražio da neki ljudi budu zaposleni, a ja sam morao osmišljavati načine kako da ti ljudi budu zaposleni. Konkretno zatražio mi je da zaposlim u Tuzli po prezimenu dva lica Salković, a tako se djevojački preziva njegova žena, koja je porijeklom iz Tuzle, potom 10-tak osoba iz Drvara koji mi je spisak imena čak i potpisao Špirić i kojeg i dan danas imam i mogu ga predati, a to zapošljavanje sam ja čak problematizirao i prekinuo im ugovore o radu, jer je ispalo da oni ne rade u Upravi, nego čuvaju i održavaju Špirićevu kuću, a vode se na radu u UIO-e. Takav je slučaj je sa čovjekom koji se preziva Giljanović, kojem je Špirić prema vlastitim riječima dao novac za obnavljanje kuće, a taj brine o njegovom imanju.

Što se tiče Marinković Comerca čiji je vlasnik Goran Marinković, a već sam o njemu govorio i o onih njegovih 500.000,00 maraka povrata na Špirićev zahtjev, to je osoba koja ima specijalni odnos sa Nikolom Špirićem i Špirić mu koristeći svoj položaj konstantno pomaže. Marinković je bio predmetom naše istrage u isto vrijeme za praktično iste stvari kao poznati slučaj „Čago“ u kojem je podignuta optužnica, a nakon izvještaja koji smo mi podnijeli. Marinković je radeći na isti način, također bio predmetom naše istrage i podnijeli smo protiv njega izvještaj. Međutim, sumnjam da je Marinković od strane određenih krugova zaštićen, jer ta istraga nikad nije završena i provedena, a neki od razloga su i meni poznati. Marinković je došao na razgovor u hotel Šeher u kojem sam ja boravio, a primio sam ga na zahtjev Nikole Špirića i pravobraniteljice Dragice Miletić, koja me je zamolila da primim Marinkovića koja je u principu prenosila riječi Nikole Špirića, sa kojim sam ja imao zategnute odnose. U tom razgovoru koji je Marinković imao sa mnom, on je pokazao zabrinutost za svoju sudbinu i bojao se da će odmah nakon Čage i on biti uhapšen i pitao me je da li je on na redu, a vjerovatno kako bi olakšao svoj položaj ispričao mi je o svojim saznanjima u slučaju koji sam pokrenuo poslije toga, a nakon čega me je i sama glava zabolila u slučaju Kekećević. On je meni tad i priznao da ima nešto

njegove krivice, a da je to manje, u odnosu šta radi Kekerović. Nakon ovog sastanka predmet Marinković je zamro, a u Holiday Innu sam imao sastanak sa Dragicom Miletić i tužiteljicom Dragicom Glušac, koja je zadužila taj predmet, a u pogledu Marinković Gorana. Nemam saznanja da li je tu bilo ikakvih zloupotreba sa strane tužiteljice, ali predmet nije završen. Bojim se da iza svega toga stoji Nikola Špirić. Goran Marinković mi je otvoreno rekao da plaća Nikolu Špirića, jer mu se isti nameće.

Slijedeći slučaj o Špirićevim vezama ima možda i najveće posljedice za BiH, a u tom slučaju imam i materijalnih dokaza da su bezbjedonosne službe Srbije intezivno radile na mom rušenju i stavljanju pod kontrolu UIO-e pod interese, pa može se otvoreno reći srbijanske politike, jer je finansijski aspekt privrede BiH od velikog značaja za Srbiju. Prema mom stavu i dokazima koje posjedujem, BIA je instalirala program mog rušenja, a u tome su učestvovali BIA-ni agenti u BiH, i u Srbiji. Vodeći mislilac projekta „Sindikata“ je Špirić, a operativac Osmić. Kad napravite analizu onoga što ću vam predati, a to su čak i neki od presretnutih razgovora koje je BIA prestretala, a ja sam tretiran u njihovom materijalu kao osoba pod šifrom „Alfa“ bit će vam štošta jasno. Neke od informacija sam prenio Morisu Pauela koji je čovjek odavde i zove se Muris Palo, a tu dokumentaciju pokazao sam i jednom od zamjenika Raffi Glegorijana koji se zove Erik. te Almiru Džuvi, Kolegiju SDA-a.

U ovim presretnutim dokumentima vidjet ćete da je u jednom od razgovora izgovoreno kako su razotkriveni i da trebaju preći na stari način komunikacije. A to se desilo odmah nakon Erikovog razgovora sa mnom. Posljedica je bila da je tajna odlaskom kontrolom nad finansijskim aspektom Uprave preuzeta u potpunosti u Srbija, a preko srpskih kadrova u UIO-e, te više Bošnjaka i Hrvata koji su radili za srbijansku obavještajnu službu.

Dokumentacija koja se odnosi na ovo o čemu sam govorio je već u vašem posjedu, obzirom da ste je izuzeli i nalazila se u mom telefonu, a ja to imam i u kopijama.

Negdje oko 2007. godine, imao sam saznanje o nezakonitim radnjama Gorana Marinkovića, šefa CI Banja Luka, koji se eto slučajno zove kao Goran Marinković – Špirićev prijatelj, o kojem sam već govorio. Pripremio sam njegovu smjenu i praktično ga smjenio i onda su prema meni intervenisali i Anes Sadiković i Nikola Špiri. Nikola Špirić me je zvao telefonom i zahtjevao mi da ne smjenjujem Marinković Gorana dok se on ne vrati sa puta, a nekoliko godina kasnije, Luka Arežina mi je potvrdio da je on bio prisutan tom razgovoru kada me je zvao Nikola Špirić.

Dolazio mi je takođe i Sadiković Anes i molio me da ne smjenjujem Marinkovića, odnosno da mu ne razvaljujem posao kako mi je rekao.

Što se tiče Marinkovića, moje informacije bile su da on firmama „Janus“ i „Nono“ omogućava povoljnije carinjenje u smislu brzine, a bilo je informacija da prima novac. Između ostalog takve informacije sam dobio od kolegice Tomić Tee.

Što se tiče aktuelnog vršioca v.d. ministra bezbjednosti u Vijeću ministara BiH Čavar Mladena, radi se o bivšem uposleniku UIO-e, kojeg se sjećam da je tamo 2006. ili 2007. Godine, radio u CI Mostar na poslovima carinika za pregled robe. Naime, dobio sam pismenu informaciju koja je zaprimljena u Upravi i to se može pronaći i danas, a u kojoj sam obavješten od strane pravnog lica „Eko Škobić“ i kojom su prijavljivali Čavar Mladena za vršenje krivičnog djela –Primanja mita i zloupotreba položaja na način da su za carinjenje kamiona plaćali njemu kao cariniku 1.000,00 KM. Prilikom svakog uvoza kada sam otišao u Mostar u redovni obilazak regionalnih centara i razgovarao na tu temu sa Čavarom, koji je tom prilikom sve negirao. Negirao je u potpunosti sve svoje propuste u radu.

Što se tiče firme „Eko Škobić“ pokazalo se vremenom da je to firma preko koje je radio Sido Karić, iz razloga, jer je bio u zatvoru, a na temelju rada Tužilaštva gdje smo mi iz Uprave aktivno pomagali ili pod istragom, pa je na taj način prikrivao djelatnost. Prema informaciji koju sam dobio, Peštalić Ferhat je taj koji je završavao poslove za firmu Eko Škobić, a Peštalić Ferhat je Sidin igrač, tačnije radio je za njega.

Dvije godine kasnije nakon razgovora sa Čavarom, sam Čavar mi je djelimično potvrdio tačnost informacije od prije dvije godine, kada mi je rekao da mu je podatke za Eko Škobić donosio Peštalić Ferhat, te da on /op. Čavar/ nije imao saznanja da Eko Škobić ima veze sa sidom Karićem. Međutim, ovo o čemu ~~govorim možete provjeriti~~ uvidom u uvoz firme u Eko Škobić u Asikudi da se robe uvoze po ~~smješnim~~ niskim cjenama, možete provjeriti šifru carnika iz koje se može vidjeti da se radi o Čavaru, možete razgovarati sa Peštalić Ferhatom, koji mi je rekao da je Čavar došao u prisustvu dvoje čelavih ljudi u svojstvu v.d. ministra sigurnosti i prijetio mu da ne priča o ovome, a možete razgovarati na kraju krajeva i sa Sidom Karićem.

U isto vrijeme, možete provjereti da je Čavar postao vlasnikom stana u Mostaru, a sam Čavar mi je rekao da ga je platio u iznosu od 120.000,00 hiljada maraka. To ne mora značiti ništa, ali može biti znakovito, jer se radi o periodu uvoza tog pravnog lica. Međutim, Čavar ima još jednu dimenziju koja može biti od značaja, jer on je dio bezbjedonosnih projekata u planu srbijanske BIE da ovlada ekonomijom BiH, jer Sindikat uprave su osnovali bezbjednjački kadrovi Mladen Čavar (bivši pilot), a Čavar je vrlo interesantno bio pilot hrvatske nacionalnosti i koji je bio pripradnik vazduhoplovne akademije JNA, u periodu od 1992.-1995. Godine, a potom hrvatski kadar u UIO-e, pa je zbog toga bio i negativno tretiran od svih Hrvata u Zapadnoj Hercegovini, a naorčito u RC Mostar, a jedan od osnivača sindikata je vaš svjedok Vlado Ilić, protiv kojeg je zbog šverca kafe predat izvještaj Tužilaštvu BiH, pa se zbog toga moglo sa njim manipulirati. Ministar sigurnosti BiH Sadik Ahmetović je vršio pritisak na pravosuđe BiH.

Vremenski, vežite se za period kada je na Sudu BiH ukinuta mjera pritvora Tihomiru Purdi koji je bio osumnjičen za ratne zločine. Godinu dana prije ukidanja tog pritvora, bio sam na jednom sastanku u Žepi, koji je organizovao Štitkovac Enver zv. Žuti koji ima neko građevinsko preduzeće i dobre odnose sa vlasima RS-e koja mu je dodijelila puno poslova na rekonstrukciji puteva u Istočnoj Bosni, posebno u Srebrenici i Žepi. Na tom sastanku trebali su se poslije dužeg vremena susresti Tihčić i Dodik. Međutim, Tihčić nije htio doći na sastanak radi dobrih odnosa Dodika sa Čovićem, a Čović je kritikovao da je on- Tihčić, Čovića spasio zatvora. Došao sam sa Sadikom, a Dodik je odmah počeo da priča kako ću ja ostati direktor uprave, međutim pokazalo se da nakon tog susreta jedini koji je napredovao bio Sadik Ahmetović koji je postao ministar bezbjednosti, a mene su skinuli. Sadik kao relativno novi kadar, sa ne baš kvalitetnim javnim nastupom je bio u prilici da mu je trebala i pomoć u smislu da mu se da prilika da govori pred ljudima, u čemu nije bio baš vješt, pa sam mu ja omogućio da održi jedan govor na GP Globuku u blizini Trebinja, a nakon ovoga Sadik je počeo da vrši pritisak na mene da zapošljam Bošnjake iz Srebrenice u UIO-e. Ja ne bih imao ništa protiv na svaki mogući način pomoći narodu Srebrenice koji je preživio tragediju, da se tu nije radilo o ljudima kojima pomoć nije trebala. Međutim, Sadik mi je slao sumnjive tipove, polu kriminogenog izgleda, izuzeto situirane i koji su u principu prekinuli sve veze sa Srebrenicom, gdje niti su žinjeli, niti su imali namjeru da se vrate. Takvih je zaposleno što muških što ženskih 10-tak, ali ja sam im ubrzo počeo davati otkaz, da bi na kraju ostao jedan, ja sam rekao Sadiku skinu mi se sa Uprave, imaš svoju policijsku agenciju pri ministarstvu pa ih zapošljavaj. Ubrzo Sadik koji je u jednom periodu bio pravi poslušnik srpske policije, a mnogi pričaju da je bio ucijenjen je počeo da razvaljuje Upravu i narušava moju poziciju i počeo da me opanjkava i u SDA pa i šire. Jedan od ljudi preko kojeg je rovario unutra je bio Hajro Lagumdžija, koji mi je sam na kraju priznao da su ga natjerali, a Hajro je iskorišten za organizovanje jednog sastanka u stanu Hajre Lagumdžije na Koševu preko puta pijace na Ciglanama, sa sudijom Halilom Lagumdžijom, koji je rođak Hajre Lagumdžije, a na sastanku su bili Tihčić i Ahmetović i tada je dogovoreno, odnosno izvršen pritisak na pravosuđe da su Purdi ukine pritvor, iz razloga što je Purda s Tihčićem bio u logoru.

Možda još bi mogao dodati da je sin Tihčića napustio Upravu i otišao u Službu za poslove sa strancima u Sadikovo ministarstvo. Rješenje je potpisao pomoćnik direktora Hajrudin Lagumdžija, Naime, Tihčićev sin je radio u CI Šamac i učestvovao u izdavanju lažnih EURO 1 obrazaca za ukrajinske orahe koji su izvoženi u Tursku. Njegovog sina sam ja primio u Upravi, nakon što je to od mene zahtjevao Tihčić, bio je najbolji na testu jer sam ja od Nevena Akšamije iz Agencije za državnu službu tražio pitanja koja je Tihčićev sin naučio i imao odličan rezultat.

Što se tiče terminala tu bi priču trebalo početi vraćajući se na sami završetak rata, kada su praktično počele funkcionisati u pravnom sislu granice prema susjednim

zemljama, koje su do tada negdje bile linije između zaraćenih strana, a negdje praktično nisu postojale, jer su bile izuzetno labave poput granica između srpskog entiteta i Srbije ili granice hrvatskih teritorija u BiH sa R Hrvaskom. U tom momentu mi nismo umali uređenih graničnih prelaza, a neki GP su više ličili na kozije staze, nego na granične prelaze. Radilo se u principu o punktovima na redovnim putevima od kojih je trebalo ustanoviti granične prelaze i carine. Međunarodna zajednica obezbjedila je i određene donacije za izgradnju GP i pare su bile na računima pripremljene za izgradnju nekih od prelaza, ali se više godina tome nije pristupalo. Kada sam preuzeo Upravu i kada je počela raditi u punom kapacitetu preuzimanju carinskih entiteta, odmah sam pokrenuo aktivnosti da se iskoriste novci obezbjedeni za izgradnju GP i započeto je sa uređenjem GP Rača i Izačići, a nakon toga i ostalih 10-tak graničnih prelaza i to: Šamac, Orašje, Karakaj - Zvornik, Kamensko-Tomislavgrad, Strmica, Hukića Brdo-Velika Kladaša, Klobuk, Zubci, Dubica itd. Na svakom uređenom GP u sklopu GP nalazi se i carinski terminal, koji je u punom vlasništvu UIO-e. Međutim, na CI u unutrašnjosti od samog početka ustanovljen je sistem izjamljivanja terminala za skupe pare od privatnika. Uglavnom radilo se o državnim firmamam koje su kasnije privatizovane, a novi vlasnici terminala obično i redovno su čvrsto povezani sa određenim ljudima iz vlasti. Čim sam preuzeo Upravu shvatio sam da se radi o pravom kriminalu i pokušao sam to da promjenim. Moj plan bio je da UIO-e od svojih sredstava kupi jeftino neizgrađeno građevinsko zemljište kakvog za izuzetno sitne pare možete naći u unutrašnjosti, pri čemu kvadrat zemljišta ne bi bio ni jedne marke. Čak šta više, bilo je i dogovora o tome da nam lokalne zajednice pokone zemljište u Sarajevu, Tuzli, Mostaru i Banja Luci. Za vrlo kratko vrijeme lokalne zajednice su odustale od poklanjanja zemljišta, a prethodno smo takvo nešto bili dogovorili na sastanku u UIO-e, koji sam ja organizovao, kada je donesen takav zaključak o poklanjanju zemljišta između predstavnika opštine Tuzla koga je poslao Jasmin Imamovića, Ljube Bešlića gradonačelnika Mostara, Verice Kunić koja je glavna za urbanizam u B. Luci i Asim Sarajlić ispred opštine Vogošća, koji je iskazao spremnost da pomogne, odnosno da da zemljište po uslovima koji su propisani opštinskom odlukom. Prvo je odustao Mostar, pri čemu su poslali dopis da povlače svoju velikodušnu ponudu, a nakon Mostara odustala je i Tuzla, potom Banja Luka, a jedino preostala ponuda sarajevske opštine Vogošća.- obzirom na ove odustanke cijeli koncept se trebao promijeniti, pa smo tad išli na ono o čemu sam govorio da kupimo jeftino neizgrađeno zemljište. Međutim, ovakav plan nije odobrio Upravni odbor pravdajući to nedostatkom sredstava za tu investiciju, što je po mom mišljenju tužno, nije samo po mom mišljenju zdrava logika, pamet i matematika kaže drugačije. Na području Regionalnog centra Sarajevu u Sarajevu, npr: u Ilijašu koji je takođe sarajevska općina i tu 15 duluma bez problema kupiti za iznos od 30 do 100 hiljada maraka, i mnoge druge lokacije u Sarajevu koje nisu tako da kažem elitne. Iznajmljivanjem

terminala taj iznos propadne prihod Upravi za nekoliko dana. Ponovo ponavljam za svega nekoliko dana za iznajmljivanje terminala u Sarajevu, Tuzli, Mostaru i B. Luci za nekoliko dana izgubi više novaca nego što bi pogtrošila da je sama kupila zemljište i izgradila terminale. Upravni odbor je u potpunosti izlobiran od strane političkih predstavnika, članova UO koji su odlučivali o inateresima vlasnika zemljišta nego za BiH. Meni je pouzdano poznato da je Kasumović Fuad povezan sa vlasnikom terminala u Doljanima, a Anto Vidačak sa Draganom Čovićem i Bevandom, a priča se da je Vidačak dugogodišnji finansijer Dragana Čovića, a već sam vam opisao njihov odnos kroz nabavku zgrade. Što se tiče terminala u Sarajevu, terminal je bio vlasništvo Željeznica Federacije, a onog momenta kada su željeznice ušle u poslove sa Carinskom upravom FBiH i kada su počeli da ostvaruju dobre prihode taj terminal je privatiziran i otišao je slovenačke ruke, a privatiziran je tek onda kada su počeli da isisavaju pare iz carine. Taj ugovor potpisao je Nedžad Branković, a sa druge strane Bijedić Muhamed ispred Carinske uprave Federacije. Siptomatičan je terminal i u Brodu koji je jedini GP koji nema svoj terminal iz razloga, jer nismo uspjeli kupiti zemljište na GP zbog jedne osobe koja se inati sa svojom kućom, a ta osoba siguran sam da je u vezi i dogovoru sa osobom koja iznajmljuje terminal. Slična situacija je u svim svim drugim CI u unutrašnjosti, jer sve CI imaju terminal koji se iznajmljuje od fizičkih osoba i svaki od tih terminala ima svoju priču.

Međutim, od mog dolaska u Upravu kada već nisam uspio sa planom uopšte neiznajmljujemo terminale, nego da imamo svoje, uspostavio sam sistem prema kojem su prihodi od ulaska u terminale trebali biti dijeljeni na način da Uprava zarađuje 70%, a vlasnik terminala 30%. Odmah je bilo otpora takvom razvoju stvari i Upravni odbor to nije prihvatio, nego su išli u korist vlasnika terminala, pa je zamjenjen omjerom da je prihod Uprave 30% od iznajmljivanja. Predsjedavajući Radne grupe koja je utvrđivala omjer podjele dobiti bio je Mato Lučić iz Brčkog, a Lučić je organizovao sastanak sa vlasnicima terminala i sa njima usaglasio takav omjer. Zašto je Upravni odbor išao protiv Uprave trebate pitati njih, ali ja sam definitivno i imao problema sa nekim od terminala zbog ove podjele dobiti. Reci Halil Bajramović mi je prijatio, a on je bio vlasnik terminala u Bihaću i čovjek je koji je zgrnuo enormno bogastvo iznajmljivanjem terminala. Te prijetnje došle su i do policije, a naknadno mi je Halil rekao da je pogriješio da nije trebao prijetiti meni, nego da su drugi uzeli pare, a ne ja. Ja sam bio izložen, ne samo ja i moj tadašnji zamjenik Dževad nekić prijednjama Mehe Bavčića direktora terminala u Sarajevo Intereuropa, iz razloga jer sam imao namjeru premjestiti na drugu lokaciju terminal u Sarajevu. Ovaj terminal je i vama poznat zbog slučaja sa Mašić Alijom, pa vam je jasno da interes Uprave zbog neplaćanja terminala od strane Intereurope i ne vršenja nadzora, jer naš interes je bio da promjenimo lokaciju zbog loših odnosa sa Intereuropom. Ovaj moj rad doveo je do značajnog prihoda za Upravu, jer do tada

ovih prihoda nismo imali nikako, a od tada do sada su 70 miliona maraka prihodi po ovom osnovu.

Miro Džakula počeo je raditi u UIO-e negdje u periodu 2005./2006. Godine u momentu kada smo popunjavali pozicije šefova poreza u Regionalnim centrima. On je tada prešao u Upravu iz Poreske uprave Federacije, gdje je do tada radio. Jednom prilikom prije četiri –pet mjeseci Safet Čolaković optuženi u predmetu „Čago“ mi je rekao da Gingo voli pare, kako je zvao Džakulu i da mu je on davao novac. Međutim, kada je ulazio u Upravu, njegovo postavljenje na tu poziciju zahtjevalo je tada visoko funkcioner HDZ-a i Dragan Vrankić, koji je u isto vrijeme kao ministar finansija bio član Upravnog odbora Uprave. Obzirom da Upravni odbor može na hiljade načina praviti teškoće u funkcionisanju Uprave, kako bi obezbijedio njihovu podršku za projekte, morao sam izlaziti u susret takvim zahtjevima, da ne bi imao problema. Zato sam i zamolio članove Komisije da ga pripaze. Međutim, to je bilo teško, jer je Džakula bio izuzetno loš na intervuu što su mi rekli članovi Komisije, kojoj sam objasnio da on ipak mora biti primljen. Od momenta kada je preuzeo Sektor poreza u RC Mostar, za vrlo kratko vrijeme, primjetio sam jednu nelogičnost, a na to mi je ukazala Azra Dedić- Šef odsjeka za prane poslove, a nelogičnost ogledala se u tome, što u sjedište Uprave nikako nisu dolazile žalbe pravnih subjekata sa područja RC Mostar. To bi značilo, da se ili niko nije žalio što je nemoguće ili su predmeti rješavani u potpunosti u prvom stepenu od strane Mire Džakule, što je potpuno nelogično, da nakon prvostepenog rješavanja predmeta nema nezadovoljnih stranaka koje se žale na odluke u prvostepenom upravnom postupku. Tim više, jer je sjedište Uprave stotine pa i hiljade žalbi zaprimalo iz drugih regionalnih centara. Kada smo izdefinisali to kao problem, razgovarao sam sa Džakulom na Kolegiju pred 20-tak ljudi i ukazao mu na taj problem. Ovo možete provjeriti uvidom u zapisnik sa Kolegija kada ćete utvrditi tačan datum i provjeriti da su od tog dana počele žalbe pristizati u sjedište Uprave, te koliko je žalbi bilo u Mostaru koje je on riješio sve u korist obveznika, a na štetu države. Na kolegiju je Džakula bio pokunjen, zabrinut i praktično je priznao neki vid greški u svom radu i potvrdio da je on uvažavao žalbe stranaka, a zašto je to radio, nije dao razumno objašnjenje, odnosno pokušavao je to opravdati na različite načine. Ovo se moglo dešavati otprilike 2008. godine.

Drugi interesantan momenat takođe se daševao na Kolegiju negdje 2010. godine. Tada je Uprava intenzivno radila na dva velika predmeta „Kekerović“ i „Elipsa“. Ovaj predmet „Elipsa“ je možda veći predmet od Kekerovića, koji je sada na Sudu BiH i gdje je podignuta optužnica nakon 4 godine. U sjedištu Uprave imali smo Kolegij, PDV Sektora na kojem je bilo tačno 26 ljudi zajedno sa mnom. Tada su Miro Džakula i Čorluka Dinko pomoćnik direktora za poreze i njih dva počeli su se međusobno optuživati i svaljivati krivicu jedan na drugog u slučaju „Elipsa“ pa i optuživati međusobno da su uzeli novac, a za nezakoniti povrat PDV-a u iznosu od 5 miliona maraka. U tom momentu, kad su se oni optuživali, ja sam nekako u sebi držao više

stranu Miri Džakuli kojem sam više vjerovao. Međutim, uskoro saznao sam da je Džakula intenzivno lobirao da se predmet „Elipsa“ ne završi na Tužilaštvu, da se ne izvede na Sud i da se završi u okviru UIO-e kroz naknadnu kontrolu i tome slično. Sad, da li je on uspio ili ne, teško je govoriti, ali je činjenica da je Kekeć izveden na Sud, a „Elipsa“ nije ni blizu toga. To me zajedno sa nekim drugim stvarima dovelo do zaključka da je za Elipsu ipak bio kriv Džakula, a ne Čorluka.

Ispred Uprave inspektor koji je kontrolisao „Elipsu“ i učinio grubu grešku, zove se Tomislav Galić. Džakula je tvrdio da je Galić Čorlukin čovjek i predložio mi je da pokrenem protiv njega disciplinski postupak, što sam ja i učinio i rezultat tog postupka bio je njegov otkaz iz Uprave. To je jedan od razloga što sam priklonio mjeru Džakuli, jer je inicirao disciplinski. Međutim, Galić čim je dobio otkaz odmah je uhljebljen na mjestu direktora preduzeća „Komunalac“ Grude koje je javno preduzeće, što znači da su se njegovi šefovi za njega pobrinuli. Zbog ovog njihovog otvorenog sukoba (Čorluka i Džakula) sam bio jako nezadovoljan, ja nisam volio takva previranja u Upravi, pa sam iskoristio priliku jednom u Mostaru na otvaranju velikog investicijskog pogona HE „Mostarsko Blato“ i spojio tačnije, priveo Čorluku i Džakulu kod Dragana Vrankića. Međutim, njih dvojica su se svađala i optuživala međusobno na isti način i u prisustvu Dragana Vrankića, koji mi nakon ovoga nije imao ništa pametno reći. Iz svega sam stekao utisak da u toj priči oko „Elipse“ nije bilo Vrankića i da i on nije bio zadovoljan takvim razvojem situacije, te a Vrankića i dan danas imam dobro mišljenje.

Još jedna situacija je vrlo interesantna, a to je pitanje obračunavanja PDV-a u slobodnim zonama UIO-e. U Tuzli se PDV obačunavao i naplaćivao od dobavljača koji ulaze sa robama u slobodne zone, a za to vrijeme u Mostaru nije. Razgovarao sam na tu temu sa Natašom Uljarević, Dinkom Čorlukom i Ševalom Alićem koji je u Tuzli. U principu, ja nisam ni pokušavao prosuđivati treba li se ili ne treba obračunavati PDV, više sam ja personalno na stanovištu da ne treba. Međutim, insistirao sam na zakonskoj obavezi Upravi da jednoobrazno postupa i tu je bila situacija u RC Mostar u kojem su neki inspektori obračunavali PDV i te inspektore je Džakula kaznio verbalnim napadima i prijetnjama, zbog čega su ga čak i inspektori anonimno prijavljivali Federalnoj televiziji, a jedan od inspektora koji je bio izložen Džakulinim napadima bio je Fiad Boloban. E sad, povežite momenat moje smjene koji je bio naprasan sa provedenim tenderom za opremanje zgrade RC Mostar, pa i ovim slobodnim zonama, kada sam ja bio direktor i kada je praktično izabran izvođač koji je ponudio 3,9 miliona maraka kao vrijednost radova potpunog opremanja zgrade. Tada sam im vjerovatno pokvario planove, pa su me preko noći smjenili i realizovali naum, tako što su potpisali ugovor u iznosu od 8 miliona maraka, bez namještaja koji će biti predmetom drugog tendera u iznosu od 2 miliona maraka, te „oslobađanje“ nekoliko pravnih lica plaćanja PDV-a u iznosu 3 do 4 miliona KM, što su utvrdili inspektori, a o čemu su izvještavali i mediji.

Ono što može biti interesantno oko slobodne zone Mostar, je to što se ono nalazi u Mostarskom „Sokolu“ i što ne ispunjava uslove koje su Zakonom propisane da bi tu bila slobodna zona, a od strane Ministarstva trgovine, a pitanje „Soko“ iz Mostara nas ponovo vraća na Dragana Čovića i Antu Vidačka itd.

Možete obratiti pažnju i na pitanje zapošljavanja i to od strane Mire Džakule i to:

A kroz formu: Ugovora o djelu, koje je zapošljavanje potpuno nezakonito. Naime, samo na takav način Džakulina zapošljavanja UIO-e je potrošila milion i po maraka, a suština ovog zapošljavanja je enormno velika šteta za penzione i zdravstvene fondove Entiteta što je u ovom slučaju iznos od 750.000,00 maraka. Prvi takav slučaj pritiska na mene izvršio je zamjenik ministra pravde da mu zaposlim kćerku ili snahu, a što sam ja odbio. Poslije je to postala uobičajena praksa. Naime, porezi i doprinosi u radnom odnosu po Zakonu o radu su oko 70%, a po ugovoru o djelu 24,5% pa vam je matematika jednostavna.

Pored toga, Miro Džakula je nakon mog odlaska iz Uprave počeo da širi pojavu nepotizma u Upravi i zapošljava u Upravu bliske srodnike dugogodišnjih radnika i funkcionera u Upravi. Na takav način zaposlen je sin Bogdanić Abida -koji je šef CI Sarajevo, takođe je zaposlen sin od Mensura Gačan, potom prvi rođak Aleksić Zore, a ima i još takvih slučajeva.

Interesantan je slučaj koji se više puta ponovio, da Džakula neke ljude koji su po sili zakona trebali otići u penziju zadrži u radni odnos, a takvu mogućnost drugi nisu imali, a možda su željeli ostati raditi. To se kod mene nikad nije dogodilo, je zato čak i svog dugogodišnjeg savjetnika poslao kad je bilo vrijeme u penziju i nije mi palo na pamet da ga zadržim. Jedan od takvih slučajeva u kojem je produžen staz nesuđenom penzioneru je slučaj Vego, ne znam kako se zove.

Ima slučajeva i koje je zapošljavao pet stepenica gore, što ne omogućava ni jedan zakon, a Zakon o plata i naknadama u Institucijama u BiH izričito propisuje da se zaposleni može unaprijediti samo za jedan stepen više, pa je sa pozicije stručnog saradnika i plate od hiljadu maraka premješten na poziciju šefa odsjeka na platu od 2.500,00 KM i to se radi o Ratku Kovačeviću potparolu UIO-e, kojem se istovremeno isplaćuje odvojeni život, iako Ratko živi u Banja Luci. Imate slučaj u kojem je pripravnik unapređen sa stručnog saradnika na poziciju višeg stručnog saradnika što nikako nije moglo, a radilo se o zapošljavanju osobe koja je bliska Dodikovom prijatelju Šotri, onom poznatom Šotri koji je vezan za njegovo obezbjeđenje.

Još jedna nezakonita radnja u radu Mire Džakule, a to je zapošljavanje državnih službenika sa privatnim fakultetima, posebno onih koji su izrazito sumljivi i takvih slučajeva ima više u UIO-e.

Jedna od teških posljedica upravljanja Upravom Mire Džakule je vraćanje Uprave na poziciju etnički očišćene institucije. Naime, ja sam insistirao na multinacionalnom sastavu Uprave u svim njenim organizacionim jedinicama i uspio

sam obezbijediti relativno veliki broj Bošnjaka u RS-u, te i Hrvata koji su zaista tamo živjeli i koji su bili povratnici. Isto tako, je puno Srba iz Federacije radilo u Regionalnim centrima Sarajevo, Tuzla i Mostar i to je nešto na čemu sam intenzivno radio. Međutim, zbog ukupnih okolnosti brojni Bošnjaci i Hrvati jednostavno ne osjećaju se dobro u RS-u, i isto tako Srbi u Federaciji i iskazuju želju da kao uposlenici u stalnom radnom odnosu pređu da rade u drugi entitet, a Džakula im to svima olako omogućava, tako da sastav Uprave polako postaje jednonacionalan, što je direktan put da se zna koji su bošnjački, hrvatski i srpski djelovi uprave (Tešić, Ibrahimpašić, g-đa sa naočalama iz Banja Luke u Sarajevo).

Isto tako, primjetno je da Džakula zapošljava veliki broj ljudi, bez realnog i pravnog opravdanja za tako nešto. Prihodi Uprave jednostavno ne odražavaju realan porast potrebe zapošljavanja. Naročito je problematično zapošljavanje SSS, a očigledno je po različitim preporukama i ličnim interesima Mire poput slučaja koji je govorio Danko Bogdanović, gdje je zapošljavanje povezao sa interesima svoje profesorske karijere, a za to vrijeme 100 bivših uposlenika Uprave koji su kao prekobrojni morali napustiti Upravu su trebali imati barem moralno pravo da budu vraćeni na posao ukoliko se ukaže potreba za profilom uposlenika SSS. Ja sam bio u situaciji da su prilikom spajanja entitetskih uprava stotine ljudi ostali bez posla, ali sam iz godine u godinu te ljude vraćao, a u skladu sa širenjem potreba Uprave. Veliki broj bivših uposlenika su kao jedini put u Upravu imali uprave na ovaj način kako ste meni spočitavali u istrazi da rade na određeno vrijeme kroz dati vremenski period. Mi posebno trebate obratiti pažnju kako je na važno mjesto Dubravka Prstojević na „Mrva“ nekadašnji direktor fabrike duhana Banja Luka. Milorad Dodik dugo vremena je vršio pritisak na mene da na mjesto šefa carina stavim Cvjetinovića, a na mjesto šefa Odjela za kontrolu velikih poreskih poreznika Prstojevića. U tim pritiscima učestvovao je i Velibor Šotra, osoba vrlo bliska Miloradu Dodiku. Međutim, ja Dodiku nisam izašao u susret što se tiče Dubravka, a Dubravku sam objasnio da on ne može samo tako doći na to mjesto, jer ne postoji takva zakonska mogućnost, jedino da može ući na neku nižu poziciju u Upravi, pa je u skladu sa Zakonom interno premješten iz entitetske institucije Ministarstva finansija RS-e u UIO-e. Jedna od prvih Džakulinih odluka bilo je postavljenje Prstojevića na mjesto koje je tražio Milorad Dodik. Što se tiče Džakule trebate provjeriti i slučaj pravnog lica iz RS Svilecki koji je sad trenutno završio na Sudu BiH. Naime, Uprava je u inspekcijskom nadzoru utvrdila utaju PDV u iznosu od 5 miliona maraka i na rješenje RC Sarajevo Svilecki su se žalili pa je predmet završio u sjedištu Uprave a vodila ga je Azra Dedić. Na nju je Džakula vršio pritisak da uvaži žalbu preduzeća Svilecki, međutim ona se bojala i to nije smjela uraditi. Od mojih uposlenika iz Uprave saznao sam da je Mehmed Jahić iz Sarajeva koji je pružao usluge pravnom licu „Svilecki“ iz oblasti poreza obećao Džakuli profesorsko mjesto na katedri u Bihaću ukoliko mu završi na

zadovoljavajući način predmet Svilecki, pa vi sad pratite sudbinu predmeta na Sudu BiH i hoće li Džakula dobiti mjesto na toj katedri u Bihaću.

Što se tiče konkretnog finansijskog aspekta odmah po završetku tendera za opremanje zgrade u Mostaru ispunjeni su preduslovi da se prekine ugovorni odnos između Vidačak Ante i Uprave za indirektno oporezivanje, a što je u skladu sa zaključkom upravnog odbora. Nova zgrada RC Mostar koja je tako skupo plaćena u potpunosti omogućava funkcionisanje terminala na imovini uprave. Međutim, Uprava i dalje od Vidačak Ante iznajmljuje nešto što nije Antino i koja je tako skupo plaćena od strane Uprave, najmanje 6 miliona više. Gubitak za Upravu dnevno po ovom osnovu je 3-4 hiljade maraka, odnosno toliki je dnevni prihod Vidačak Ante. Ista je situacija i u Tuzli gdje je istekao ugovor o najmu terminala već nekoliko godina i gdje Uprava bez ikakvog osnova ostvaruje velike gubitke iznajmljujući terminal od pravnog lica „Riva“, vlasništvo Avdagić Avdulaha. Ranije se govorilo da je on povezan sa Selimom Bešlagićem, a sada bi rekao da nema s kim on nije povezan. Uglavnom, poslovni odnos Rive sa Upravom počeo je još u vrijeme entitetskih carina, kada su postigli ugovor pa ga je osporila Šefika Hafizović tadašnja v.d. ministrica finansija. Međutim, ono što je realno u tom momentu, terminal koji je ponudila firma „Riva“ bio je dobar i dobro opremljen, a druga firma koja je ponudila na javnom pozivu prostor za terminal je u međuvremenu kupljena od strane Rive, tako da su praktično obje ponude postale ponude Avdulaha Avdagića. Ono što je meni smetalo, to je što je Avdagić praktično veliki uvoznik Rovinjskih cigareta, što ga na neki način dovodi u poziciju dvostrukih interesa, a bio je i predmetom izvještaja o počinjenju krivičnog djela za šverc cigara u kojem je glavni kantonalni tužilac u Bihaću Đafić odbacio, a koliko ja znam Đafić je nagrađen kućom na obali Une, a meni je vlasnik firme Riva rekao da te cigare nisu bile njegove, nego od Hamdije Abdić zv. „Tigar“, a Hamdo mi je rekao da ne zna ništa. Ono što je tužilac Đafić odbacio sadržavalo je izjavu slovenačkog vozača koji mu je izjavio da su pljačkaši bili krasni ljudi koji su mu uzeli samo cigare, a kamion su mu vratili i pustili ga da ide kući.

Još jednu stvar bi mogli provjeriti vezano za Miru Džakulu, a to je njegovo nepostupanje u pogledu nelegalne fabrike cigara u Mostaru, a koju je držao Robert Ilić, a koje je uz pomoć OSA-e otkriveno, a na osnovu njihovih informacija mi smo odradili naš dio posla. U ovom slučaju fabrike duhana, ja sam podnio izvještaj kao direktor, a Džakula na tome ne radi više ništa, odnosno on bi kao direktor trebao nešto raditi da se ta stvar aktivira.

Sad bi mogli početi govoriti o nečemu o čemu sam ja gorio pred Sudom BiH, a na kojoj se odlučivalo o produženju mjere pritvora prema meni i prema ostalim. Ja sam tada izjavio da analiziram akata Uprave u BiH u odnosu na moj period da je sada oko 600.000 ljudi prestalo da puši. Kroz period u kojem sam ja bio mandatu direktora Uprave, UIO-e je imala dva ugovora o štampanju poreskih markica sa pravnim licem „Grafotisak“ Grude. Ono što objektivno trebate da imate u vidu, je to

da jedino „Grafotisak“ u cijeloj BiH u tehničkom smislu zaista može oštampati markice takve kvalitete koje zadovoljavaju realne potrebe. Međutim, Zakon kaže da se takav ugovor može postići, odnosno potpisati samo dva puta i to zaredom, a ugovor sa Grafotiskom je prestao i nije obnavljan, tako da prema mojim saznanjima oni i sada štampaju markice, ali ne postoji ugovorni odnos. Ono što je simtomatično, a to je da se na godišnjem nivou sada štampa, odnosno kupuje od „Grafotiska“ 200 miliona poreskih markica, nego za vrijeme dok sam ja bio direktor. Kad to preračunate na kutije cigareta i kad stavite u ravan sa ciframa iz mog perioda, dolazite do matematičkog zaključka koliko je ljudi prestalo pušiti. Međutim, to nije tako, jer drugi pokazatelji ukazuju da približno isti broj ljudi puši i danas. To recimo možete vidjeti po količinama uvezenog duhan, koje su čak i nešto veće, nego što su bile u tom periodu. Iz godine u godinu imamo svake godine blagi porast količine duhana koji se uvoz, i drastičan pad paklica kutija prodanih cigareta. Šta se dešava sa tonama i tonama duhana koji nije prodat, to je pravo pitanje. Jedini mogući odgovor je da se duhan prodaje u rezanom obliku ili se cigarete proizvode nelegalno, a potom prodaju u prodaji na način da prodavcu proizvod nije opterećen akcizama i indirektnim porezima. Novčani aspekt ovog pada prodaje cigareta kako se to iskazuje je milionski, samo u 2014. Godini je taj aspekt izraziv u cifri od oko 700 miliona maraka do ovog iznosa se dođe kada se izdata manja količina od 200 miliona pomnoži sa 3,50 KM indirektnih poreza. Ja sam dosta analizirao aspekte ove pojave i sam sebi postavljao pitanja i ono što ja znam u praksi, da povećanje cijene cigareta nikada nije uzrokovao masovni prestanak pušenja kod ljudi, ali kao neki prvobitni efekat najčešće se dešava da ljudi smanjuju količinu cigareta koje ispuše ili kupuju jeftinije cigarete, pa prelaze sa onih skupljih na one jeftinije. U analizi strukture prodanih cigareta, nije došlo do pada proizvodnje i prodaje jeftinih cigareta, a trebalo bi, jer porast cijena cigareta prije svega će pogotiti one siromašne koji će biti primorani da prestanu pušiti nego oni što imaju novaca. Kod nas nije došlo do pada jeftine cigareta poput sarajevske bijele „Drine“ i to je indikacija da nešto nije uredno. Također, sumnju izazivaju i ove situacije u kojima ulaze velike količine rezanog duhana, pri čemu je poznato da od jednog kilograma možete dobiti pet šteka cigareta, količina proizvedenih cigareta prema nekim logičkim parametrima ne odgovara količini uvezenog duhana.

Drugi veoma negativan aspekt u poslovanju Uprave nakon mog odlaska, takođe je odraz jedne izrazite nelogičnosti, a to je pad prodaje nafte, odnosno goriva. U periodu nakon mog odlaska, značajno je povećan uvoz automobila i ukupno je uvezeno oko 150 hiljada automobila, a to procentualno znači da u BiH po podacima BIHAMK-a imate 15 % automobila više, nego u vrijeme dok sam ja bio direktor. Za to vrijeme došlo je do pada prodaje nafte koji istina nije drastičan, ali jednostavno nije logičan, zbog povećanja broja automobila u BiH i rasta industrijske proizvodnje za 23% u odnosu kad sam ja bio direktor. U strukturi potrošnje goriva u jednoj zemlji,

automobili procentualno potroše oko 82% goriva, a preostala potrošnja (građevinske mašine, grijanje itd.) iznose oko 18% i ovo su zvanični podaci u BiH, koje sam pročitao u jednom doktorskom radu na fakultetu u Tuzli i ti procenti su meni bili određeni parametri za analizu.

Ono što je naročito važno kod uvoza i prodaje nafte i naftnih derivata, te cigareta je struktura cijene kroz porez i akcize, pa državni prihod kod ove vrste proizvoda je enormno velik u samoj strukturi cijene, ako je litar nafte 2,40 KM, oko 1,00 KM je državni prihod kroz porez, akcize i druge doprinose, a slična situacija je i sa cigaretama gdje je u strukturi maloprodajne cijene čak oko 90% državni prihod, što dovodi do enormnih gubitaka za Budžet BiH u slučaju bilo kakvih poremećaja na tržištu. Gledano sa tog aspekta, sve druge pojave i negativnosti za poslovanje Uprave imaju gotovo minimalne štetne posljedice za državu u odnosu na cigare i naftu. Matematski dolazite do zaključka, da je prodaja naftnih derivata pratila porast broja motornih vozila i industrijske proizvodnje, kao što je trebalo na godišnjoj osnovi trebalo se od ovoga prikupiti 400 miliona KM više indirektnih poreza.

Međutim, i kod manjih štetnih posljedica mogu uočiti devijacije, pa recimo kad analizirate prihode države po osnovu uvoza automobila u BiH, naročito polovnih, vidite da su prihodi po osnovu carine i PDV-a ukupno sada manji, nego u mom periodu, a broj uvezenih automobila je značajno veći. Prema uporednim podacima koje sama Uprava objavljuje, prosječna vrijednost automobila je sad oko 8.000.00. a u moje vrijeme bila je oko 12.000,00 što takođe nije logično. zbog neophodne homologacije koja se sada obavezno mora provoditi, a to podrazumijeva da su vozila koja se sada uvoze realno veće vrijednosti, nego ona koja su se ranije uvozila. Samo po ovom osnovu država i Uprava gube 100 miliona maraka.

Koliko se ja mogu sjetiti, moguća kupovina stana od novca koji je dobio od pravnog lica „Studen“ mogla desiti u periodu kada je Vijeće ministara donijelo odluku, a kojom se omogućava povlašten uvoz šećera, odnosno šećerne sirovine nerafinisanog šećera, tako što će taj uvoz biti oslobođen carine. Vremenski čini mi se da je to moglo biti polovinom 2008. godine, u šta nisam potpuno siguran, ali se dobro sjećam da je Fuad Kasumović oko tog pitanja nešto talasao. Ta odluka je objavljena u Službenom glasniku BiH.

U segmentu povrata PDV-a mogu izjaviti slijedeće. Što se tiče povrata PDV-a tu uočavam jednu veliku anomaliju. Kada napravim poređenje vraćenog PDV-a u periodu mog mandata i u periodu mandata Mire Džakule vidi se jedna strašna anomalija. Naime, u strukturi prihoda Uprave, a iskazano je od strane Uprave da došlo do određenog povećanja prihoda, kada analizirate koliko se PDV-a vraća nazad, neto prihodi Uprave su na istom nivou, a bruto prihodi su nešto veći. Preneseno u cifre u periodu od 2006. pa do 2010. godine, godišnje je vraćano prosječno sedam stotina miliona maraka kroz povrat PDV-a. U periodu od 2011. pa do danas prosječno je vraćana milijarda i sto miliona maraka. Takvo povećanja PDV-a nema nikakvo

opravdanje i ne može se razumno objasniti. Procentualno kada uzmete prihode i rashode Uprave, odnosno kada uporedite stavku prihoda po osnovu uplaćenog PDV-a kroz stavku rashoda izraženu kroz povrata PDV-a za vrijeme mog mandata povrat PDV-a bio je oko 18%, a sada je procentualno povrat PDV-a 25%, a to je povećanje povrata PDV-a gotovo za 50%. Ako pogledate strukturu firmi i ukupnu društvenu situaciju i ekonomsku krizu, jednostavno u BiH nisu pokrenute neke velike investicije izgradnja objekata i tome slično, koje bi uticale na velike pomake u strukturi povrata PDV-a. Ukoliko se dešava neki veliki stambeni objekat, poput stambenog objekta ili tome slično, sve u izgradnji, to može trajati od veličine projekta i više godina, firma koja gradi može po osnovu ulaganja i nabavki konstatno biti u povratu PDV-a, zbog većeg iznosa preplaćenog poreza i odsustva prihoda. Međutim, kada se zgrada proda, bit će uplaćen PDV-e i treba doći u ravan prema kojem država zaraduje. Takođe nije bilo nekih povećanih izvoza koji bi opravdali toliku strukturu povrata PDV-a. Međutim, vidljivo je nešto drugo, recimo da po regionalnim centrima u RC Mostar došlo do enormnog povećanja povrata PDV-a u odnosu na druge centre. Oblast poreza u RC Mostar prije nego što je postao direktor vodio je Miro Džakula i nakon njegovog odlaska na mjesto direktora, RC Mostar nikada nije popunio i on i dalje vodi Sektor poreza RC Mostar preko jedne g-đe koja je fina i koja radi po ovlaštenjima Mire Džakule. Kad kažem fina, mislim u smislu da je to osoba podložna manipulaciji, naročito kada je u pitanju njen šef. U naravi desilo se ono što se dešavalo i ranije, a što sam ja suzbio u onom događaju koji sam opisao kada se svadali Džakula i Čorluka oko „Ellipse“. Tehnički gledano kompletna procedura povrata PDV-a provode regionalni centri preko Sektora poreza u četiri regionalna centra. Tu se i donose rješenja koja se prosljeđuju Sektoru za poslovne usluge u centralnom uredu, a sektor za poslovne usluge praktično tehnički obrađuje predmete regionalnih centara i u roku od 60 dana vrši povrat PDV-a, a sam rukovodioc Sektora za poslovne usluge nema neku realnu mogućnost da i sam nešto petlja oko toga i njegov najveći domet je u brzini isplate ili preskakanje redosljeda kod isplata, što i nije nešto od nekog naročitog značaja. U ovom segmentu kada se dešavaju krivična djela, ona se u najvećoj mjeri dešavaju u regionalnim centrima.

Što se tiče vašeg pitanja o načinu provođenja procedure kada pravno lice podnese PDV prljavu u kojoj je iskazalo iznos preplaćenog PDV-a većim, odnosno kada iskaže zahtjev za povrat PDV-a, pravno lice se opredjeli da li će taj novac koristiti kao uplaćeni predporez ili će ga Uprava uplatiti na račun pravnog lica. Nakon toga, ukoliko se radi o relativno većim iznosima, a realitvno veći iznos bi trebao biti svaki preko 50 hiljada, rukovodioc sektora poreza u regionalnom centru treba uputiti inspektore u kontrolu u pravno lice kako bi se ta PDV prijava provjerila, odnosno utvrdilo da li je pravno lice dalo tačne i istinite podatke, pa ako kontrola utvrditi da su podaci tačni i istiniti, donosi se rješenje kojim se odobrava povrat PDV-a. Međutim, ukoliko kontrola utvrdi da je pravno lice u PDV prijavi dostavilo netačne

podatke, u tom slučaju se zapisnički konstatuje činjenje prekršaja i pokreće se prekršajni postupak, a prekršajni postupak se mora pokrenuti odmah, ako je iznos veći od 10 hiljada maraka, tada će se raditi i o krivičnom djelu poreske utaje ili prevare, o čemu mora biti obavješteno Tužilaštvo BiH i mora biti podnesen izvještaj. Po mom mišljenju i stavu dok traje prekršajni postupak, odnosno dok se prekršajni postupak ne okonča, nipošto se ne bi smjelo desiti da se isplati povrat PDV-a zainteresovanoj stranci.

Mogu staviti jedan generalni zaključak koji se odnosi na porast prihoda UIO-e od uspostave pa sve do danas i kada pogledate kojom stopom su rasli prihodi Uprave od 2003. godine pa do 2010. godine, a 2003. godine bili su 2,8 milijardi, 2004. godine 3,1 milijardu, 2005. godine, 3,5 milijardi, pa 2010. godine se to popelo na 4,8 milijardi. Međutim, mojim odlaskom taj trend nije nastavljen. Do porasta prihoda jeste došlo, ali da se slijedila progresija kakva je bila za vrijeme mog mandata, sada bi prihodi bili 6,9 milijardi. Već sam govorio o prihodima od cigara u iznosu od 700 miliona, prihodima od nafte u iznosu od 400 miliona, povećanim povratima od 400 miliona, a zbirna inflacija od 10% u zadnje četiri godine implicira 500 miliona KM povećanja samo po tom osnovu. Sve ovo daje iznos od 2 milijarde KM. Porezna neusklađenost (razlika između prihoda koji se prikupe i prihoda koji su se prikupili iznosi 6 milijardi KM za četverogodišnji period od 2011.-2014. godine). Međutim, oni su ostali na potpuno istom nivou kao 2010. godine. Još kada iz ostvarenih prihoda izbijete enormno veliki iznos vraćenog PDV-a, to znači da su realni prihodi neto prihodi 25% manji, od ovog ukupnog bruto prihoda.

Što se tiče Mehmedović Šemsudina, ono što bi kao prvu interesantnu stvar izdvojio, je situacija u kojoj sam dobio informaciju od šefa CI Tešanja Hazima Mujezinovića, koji mi je rekao da mu je Šemsudin Mehmedović poslao nekoga na carinjenje riječima: „Joj, koga mi je Šemso poslao na carinjenje“, radilo se o Sadiković Anesu koji je carinio neke autobuse, odnosno kupio Bosna expres prevozničku firmu, a te njegove riječi sam ja razumio kao njegovu začuđenost s kim je Šemsudin u dobrim odnosima i sa kime se druži, a ovo se sve dešavalo na iftaru u Banja luci, a iftar je organizovao banjalučki muftija u jednom restoranu. Ne mogu se sjetiti kad je to bilo, ali u svakom slučaju to je bilo u periodu od 2007. do 2009. godine. Negdje između 2009. do 2010. godine, Šemsudin me je pozvao na sastanak u Holiday Inn, a prema njegovim riječima trebalo je da popravim odnose s nekim, ali mi nije htio reći s kim, vjerovatno se bojavao ako mi kaže njegovo ime da ja neću ići. U hotelu sam vidio advokata Nedima Vilu, Halila Bajramovića –vlasnik terminala u Bihaću s kojim je uprava imala poslovni odnos i koji sam ja prekinuo i zbog čega je Halil bio jako ljut na mene. Na sastanku je Halil meni rekao da se on ogriješio od mene, jer je on u međuvremenu saznao da pare kome je on nekome platio nisu bile namjenjene meni, odnosno nisu došle do mene, a novac je uzeo neko drugi. A ako vas baš zanima ko je taj koji je uzeo pare pozivajući se na mene, pitajte ovog Halila

Bajramovića, a meni je rekao da mu je uzeo 25.000,00 KM. Suština sastanka koju je Šemso organizovao, bila je da pokušam izaći u susret Bajramoviću sa njegovim pravnim licem građevinsko preduzeće „Rad“ Cazin, kojem je Uprava utvrdila poresku obvezu u iznosu od 500.000,00 KM, a on to nije želio platiti, a meni je govorio da se to nešto pogrešno obračunalo. Ja sam pregledao dokumenaciju i primjetio sam da su to uradili u Upravi dobro i kako treba i rekao mu da, mu se ne može pomoći u tome što on traži, a to mi je potvrdio uposlenik Uprave Ismet Hamulić. Nakon što sam ga odbio, Halil Bajramović nastavio je biti ljut na mene i pokazalo se da je njega rukovodio samo interes kada je tražio da popravi odnose sa mnom. I na poslijetku ono što je najindikativnije krajem 2009. ili početkom 2010. godine, Šemso je organizovao još jedan sastanak na koji sam otišao na neviđeno i tu sam zatekao Anesa Sadikovića. Ono što su tražili od mene bilo je nečuveno, a to je da pomazem Anesu Sadikoviću kod uvoza, a naročito u segmentu autorskih prava, odnosno zaštite intelektualnog vlasništva i obračuna i plaćanja indirektnih poreza. U naravi objasnili su da Anesa zanima da Uprava sprečava druge uvoznike kod uvoza tekstila onih robnih marki koje je Anes zaštitio u Institutu za intelektualno vlasništvo. Ja sam bio protiv toga i naravno nisam izašao u susret, prije ovog sastanka ili negdje u to vrijeme smo imali Kolegij u Upravi na kojem Kolegiju smo donijeli zaključak da zaštićeni žigovi ne mogu biti štice na način da se drugi uvoznici sprečavaju u uvozu roba i izričito smo zaključili da se robe mogu štiti od krivotvorenja. ~~Sad kad se spominje~~ mislim da dolazak Šemse i Anesa možete dovesti spravo u veza sa ovim Kolegijum, jer je tadašnji zaključak Kolegija ometao Anesa u sprečavanju drugih uvoznika da uvoze tekstil sa Kineske pljace, pa je to pokušao riješiti sa mnom preko Šemse Mehmedovića.

Treći sastanak je bio sa Korajlić Nedžadom dekanom fakulteta i Senadom Svarkom koji je uvozi kafu „Glorija“ i šećer i kojeg je UIO-e prijavila Tužilaštvu BiH.

Imate jednu interesantnu stvar koju možete istraživati, a već postoji jedan predmet u RS po prijavi Mladena Ivanića, odnosno njegove partije PDP. Naime, u periodu kada se prelazilo, a u smislu Zakona o indirektnom oporezivanju na obavezno izdavanje računa putem fiskalnih kasa, ja kao direktor dobio sam ponudu od velike japanske kompanije Sarhp koja se ponudila UIO-e sa donacijom enormno velike vrijednosti. Ta donacija je imala milionsku vrijednost i ogledala se u tome da su oni iskazali spremnost da nam poklone fiskalne kase u onoj količini koja je u tom momentu mogla zadovoljiti potrebe BiH. Meni je jasno da postoje i skrivene namjere kod te kompanije da oni na ovaj način dobijaju priliku da uđu na tržište, da ostanu na tržištu jer se za njihovu donaciju puno kasnije veže i to održavanje opreme, proširivanje sistema, dovođenje u situaciju da buduće nabavke budu vezane samo za tu kompaniju ili one koje su srodne kompanijom Sharp, ali radilo se realno o milionskoj donaciji. Po mom mišljenju, radilo se o najmanje 15 miliona maraka u vidu opreme. Mi smo putovali i u Japan i bila je čitava ekipa iz Uprave na tom putu u Japan

(Perković Svjetlana, Čorluka Dinko i drugi). Međutim, do realizacije ovog posla nikad nije došlo iz razloga jer je Upravni odbor vjerovatno svjesno razvalio projekat na način da su odlučili da oduzmu dio nadležnosti BiH koje proizilaze iz Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja i da prenesu tu nadležnost na entiteta kroz entitetske zakone. Ja sam pripremio Zakon o fiskalnim sistemima i pokušao dobiti i političku podršku od parlamentarnih stranaka i dobio je od SDA prije svega, što je i prirodno, jer sam ja u jednu ruku bio njihov kadar, a i od SDP-a tačnije Zlatka Lagumdžije, Beriza Belkića pa i od nekih poslanika SNSD. Međutim, vjerovatno dogovor Đombić -Bevanda su doveli do potpuno drugačije nabavke fiskalnih kasa u vrijednosti koja možda doseže za 300 miliona maraka, koje su prodane u istom iznosu na tržištu. Naravno, donacija Sharpa nije uzeta, nego se išlo preko firmi koje su uređaje jeftino kupile, a vlasti skupo preprodale i uzele ogromne novce od svih učesnika u sistemu indirektnog oporezivanja, a pogotovo 10-tak hiljada malih obrtnika koji nisu u sistemu PDV-a i koje nismo imali namjeru fiskalizovati i podvrci troškovima nabavke kasa. Ovo je samo jedan od slučajeva, gdje je vidljivo da su našim učesnicima u vlasti puno interesantniji tenderi u kojima se kupuje, nego dobrobit za BiH u vidu poklona. Naime, rok koji je propisan je bio strašno kratak iz čega se da zaključiti da su oni koji su dobili posao unaprijed obavješteni da će biti donesen zakon, pa su na stanju obezbjedili dovoljne zalihe aparate u oba Entiteta od istog proizvođača i postali praktično jedini učesnici na tenderu. Međutim, ima još jedan pogubna posljedica ovog Zakona o fiskalnim kasama, koji je doveo do toga, da entitetske Poreske uprave imaju nadzor nad fiskalnim sistemom, a ne institucija koja je zadužena indirektno oporezivanje, što je jedan od snažnih oružja u rukama entiteta da u budućnosti razvale UIO-e, a po mom mišljenju to se i dešava.

Na poseban upit, svjedok se izjašnjava: Kada je riječ o fiskalizaciji, odnosno uvođenju fiskalnih kasa u BiH, o čemu sam već prethodno govorio, izjavljujem kako su dvije najodgovornije osobe koje su spriječile donošenje Zakona o fiskalnim sistemima na nivou BiH, i koji su omogućili da se donesu zakoni na nivou Entiteta, a nakon toga da entitetske porezne uprave vrše kontrolu nad naplatom indirektnih poreza koja je izvorno u nadležnosti države. Aleksandar Đombić i Vjekoslav Bevanda koji su na sjednici Upravnog odbora UIO-e razvalili mogućnost donošenja Zakona, a time su omogućili donošenje Zakona kako sam prethodno pomenuo. Isto tako, poznato mi je da su nakon toga samo dvije firme i to jedna u RS-u, a druga u FBiH blagovremeno nabavile fiskalne kase od istog dobavljača iz inostranstva, te su time stvorile poziciju na tržištu da imaju blagovremeno i najpovoljnije cijene koje su svakako bile prenapuhane za nabavku uređaja i znam da je o tome govorio puno Mithat Arifović-direktor Porezne uprave FBiH i sjećam se da je govorio kako je u FBiH sve fiskalne kase upočetku uvezao zet od Vjekoslava Bevande, a u tome možete tražiti poveznicu između stava Vjekoslava Bevande kao člana Upravnog odbora UIO-e i njegovog interesa da se fiskalizacija provodi na nivou Entiteta.